

CzechELib – rok první

Eva Dibuszová eva.dibuszova@czechelib.cz

Martin Svoboda, Jiří Jirát, Jan Pokorný, Radka Spiesová

Projekt CzechELib je spolufinancován Evropskou unií.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E
Národní technická knihovna
National Library of Technology

CzechELib – rok první

30. 5. 2017 INFORUM, Praha

Obsah

- Úvod
- CzechELib v souvislostech: data a fakta
- Smysl CzechELib
- CzechELib 2017
- CzechELib: příležitosti
- Závěr

Projekt CzechELib je spolufinancován Evropskou unií.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

CzechELib – rok první

30. 5. 2017 INFORUM, Praha

Úvod

Projekt CzechELib je výsledkem mnohaleté celonárodní spolupráce zástupců knihoven VŠ, AV ČR, NK, krajských knihoven, nemocnic a dalších institucí. Následná podpora ČKR, RVŠ, prezidia AV ČR, RVVI a dalších vedla MŠMT

- k identifikaci potřeby systémového řešení zajištění EIZ jako klíčového pro rozvoj VaVaI v ČR
- k přípravě výzvy, v rámci OP VVV, umožňující realizovat pilotáž nákupu a správy EIZ
- k pověření NTK přípravou projektové žádosti a k realizaci projektu tak, aby byl naplněn cíl výzvy

Projekt CzechELib je spolufinancován Evropskou unií.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

CzechELib – rok první

30. 5. 2017 INFORUM, Praha

Proč NTK

Nedávná minulost

CzechELib v kostce

Východiska

Finanční zabezpečení

Organizační struktura

CzechELib v souvislostech: data a fakta

Projekt CzechELib je spolufinancován Evropskou unií.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

NTK
50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E
Národní technická knihovna
National Library of Technology

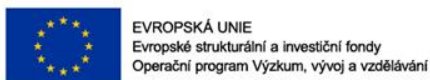
CzechELib – rok první

30. 5. 2017 INFORUM, Praha

Proč NTK?

- NTK - nezávislá instituce, přímo řízená MŠMT
- Zkušenost s nejširší varietou EIZ (Academic Press, ACS, Blackwell, Elsevier, IoPP, J. Wiley, Kluwer, Springer) pro největší počet (70+) účastníků (kromě KNAV pro WoS)
- Dala zpracovat studii *Návrh Implementace jednotného systému plánování nákupu EIZ do ČR* a projednala ji s AKVŠ
- Iniciovala debatu o vytvoření CzechELib (ČKR, RVVI, RVŠ, AKVŠ, KRE, BA)
- Podílela se na přípravě výzvy v OP VVV

Projekt CzechELib je spolufinancován Evropskou unií.

CzechELib – rok první

30. 5. 2017 INFORUM, Praha

Nedávná minulost: květen 2016

- **INFORUM 2016 – ředitel NTK v závěru své prezentace informuje:**

A. NTK akceptuje roli nositele projektu jen s podmínkami, že dostane :

1. **ihned** možnost již teď přijmout **alespoň jednu osobu** – ředitele projektu- **NESTALO SE**
2. **písemné** ujištění, že je oprávněna přijímat „cizí finanční prostředky“ – **ÚSTNÍ ujištění**
3. **písemné** ujištění, že bude zajištěna udržitelnost, tj. pokryty náklady na - **ÚSTNÍ ujištění**
 - a) **provoz** optimalizovaného národního licenčního centra
 - b) podporu **nákupu licencí** na období po roce 2022,

B. a očekává, že MŠMT bude spolupracovat tak, aby

- do konce roku 2016 byly vytvořeny zakládací / řídicí dokumenty Centra - **NESTALO SE**
- Centrum bylo právně, organizačně, finančně i personálně ustaveno a vybaveno tak, aby nejpozději na začátku roku 2017 mohlo sjednat potřebné smlouvy, a tak byla v 2018 zajištěna kontinuita zdrojů - **NESTALO SE**

Nedávná minulost: květen – prosinec 2016

- **květen–červen** – Analýzy, přípravné materiály
- **červenec** – Projektový záměr schválen PV MŠMT
- **srpen** – Charta projektu schválena PV MŠMT
- **září** – Projekt schválen na Monitorovacím výboru OP VVV (se zastoupením EU); použit jako příklad Best Practice pro další evropské uchazeče
- **říjen** – Projektová žádost předložena Výběrové komisi
- **5. 12. 2016** Výběrová komise schvaluje projekt s drobnými úpravami
- **9. 12. 2016** První informační schůzka zájemců o účast v projektu
- **20. 12. 2016** Řídicí orgán podepsal Právní akt - Rozhodnutí o poskytnutí dotace
- projekt může začít k **1. 1. 2017**

Projekt CzechELib je spolufinancován Evropskou unií.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

CzechELib – rok první

30. 5. 2017 INFORUM, Praha

CzechELib v kostce

- **1. 1. 2017** zahájen Institucionální projekt systémový (IPS) OP VVV na roky **2017 – 2022**
- **Hlavní cíl** - vytvoření národního centra **CzechELib**
- **Celkové náklady** cca **1,3 mld. Kč**
- **Nositelem projektu** je **Národní technická knihovna** (NTK)
- Projekt řízen podle metodiky PRINCE2 a metodik a pravidel IPS a OPVVV

Cíle:

- Zvýšení výkonnosti a efektivity oblasti výzkumu, vývoje a inovací v České republice
- Systémová změna způsobu zajišťování elektronických vědeckých časopisů, knih a speciálních databází
- Soustředění finančních prostředků do jednoho centra ⇒ eliminace zátěže uživatelů, výhodnější smluvní podmínky
- Financování nákupu přístupů k EIZ ⇒ pilotní ověření fungování CzechELib
- Od **1.1. 2021** – financování dotace na EIZ ze státního rozpočtu a od **1. 1. 2023** veškeré financování, tj. dotace na EIZ i provoz centra, ze státního rozpočtu

Projekt CzechELib je spolufinancován Evropskou unií.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

CzechELib – rok první

30. 5. 2017 INFORUM, Praha

Východiska (1)

IPS: vytváříme systém

- Celonárodní služba pro účastnické instituce (UI)
- Nárok na podporu mají pouze UI se statusem výzkumné organizace (VO)
- CzechELib vybírá a vyjednává EIZ podle schválených metodik
- UI si může sjednat vlastní ceny a smlouvy na EIZ, mimo CzechELib, nemá však pak nárok na dotaci a EIZ hradí výhradně ze svých prostředků

Projekt CzechELib je spolufinancován Evropskou unií.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

CzechELib – rok první

30. 5. 2017 INFORUM, Praha

Východiska (2)

- **Platby** v roce přístupu k EIZ – ruší se *náklady příštích období* – případné zálohy uhradí CzechELib
- **Smlouvy** na EIZ s vydavateli – předpokládá se sjednání na 5 let projektu (2018 až 2022) s možností ukončení v r. 2020, pokud nebudou finanční prostředky ze státního rozpočtu na 2021/22
- **Klauzule** ve smlouvách s vydavateli zavazující je k jednání o přechodu na OA

Projekt CzechELib je spolufinancován Evropskou unií.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

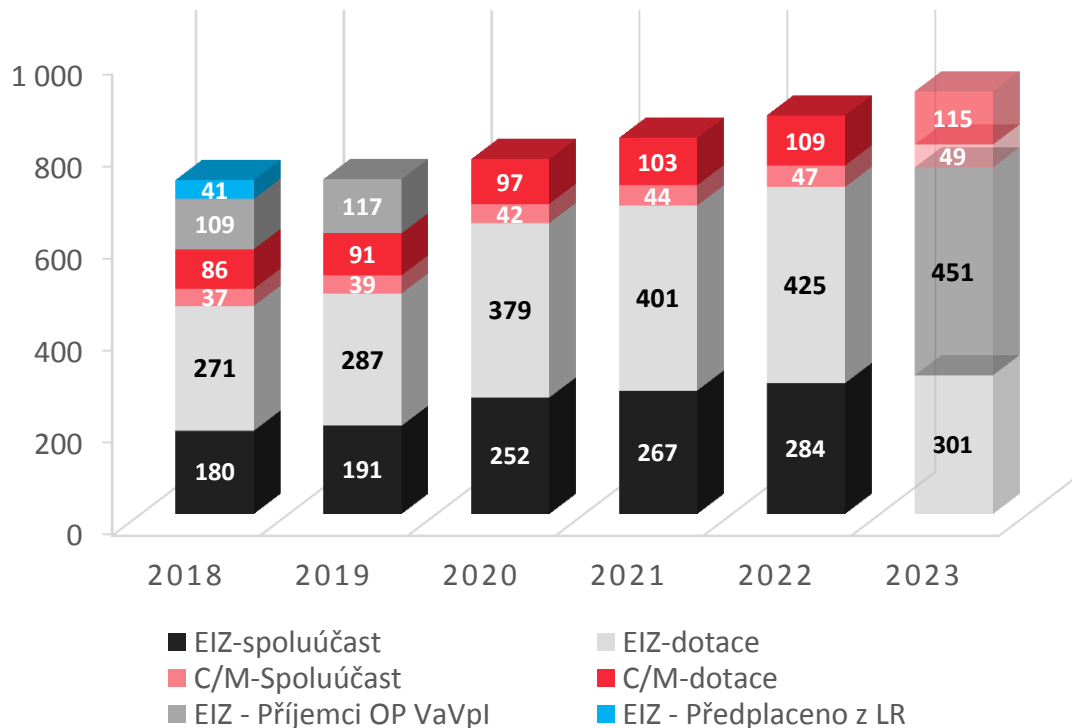
CzechELib – rok první

30. 5. 2017 INFORUM, Praha

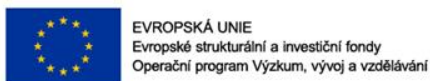
Finanční zajištění

- Na roky 2018-2020 je na EIZ určeno 1,178 mld. Kč, tj. přes 90 % rozpočtu projektu z OP VVV
- Celkový objem projektu 1 297 mld. Kč
- Na roky 2021 a 2022 se počítá s obnovením podpory ze SR na VaVal v objemu ~ 800 mil. Kč
- Podpora bibliometrických DB a nástrojů ~ 70 %, ostatní ~ 50 %
- Od 1. 1. 2023 veškeré financování, tj. dotace na EIZ i provoz centra hrazení ze státního rozpočtu

Předpokládaný objem prostředků (mil. Kč)

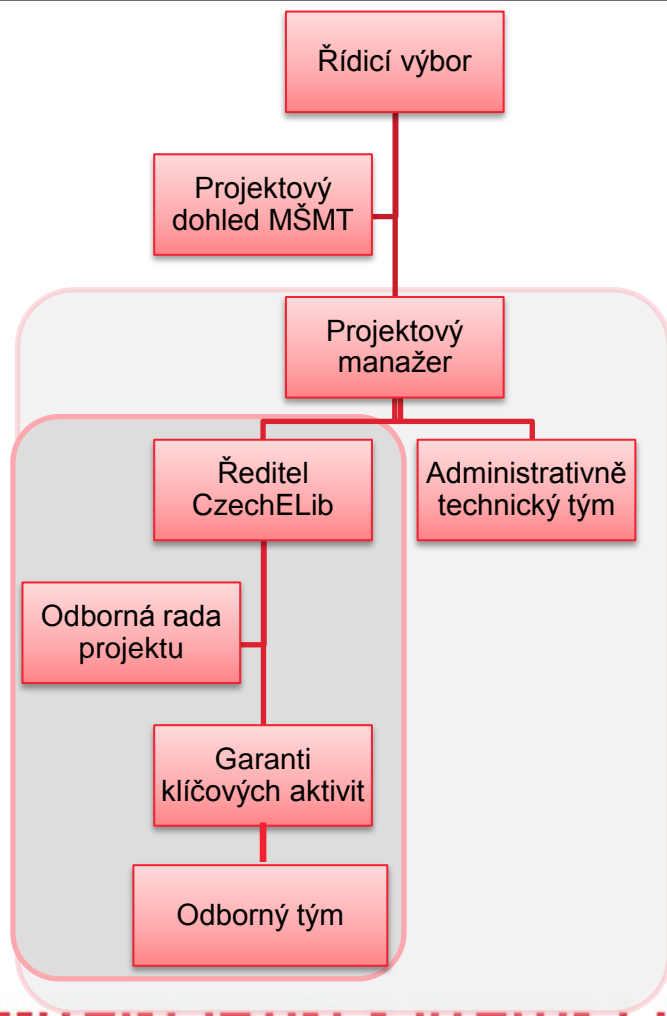
Projekt CzechELib je spolufinancován Evropskou unií.

CzechELib – rok první

30. 5. 2017 INFORUM, Praha

Organizační struktura a řízení

- **Řídicí výbor:** 2 MŠMT, 1 RVŠ, 1 AV ČR, 1 NTK
- **Projektový dohled:** Odbor strategických projektů MŠMT
- **Hlavní projektový manažer:** držitel certifikátu PRINCE2® Practitioner
- **Ředitel CzechELib**
- **Administrativně-technický tým** zajišťuje HPM
- **Odborná rada:** zástupci VŠ, národních knihoven, AV ČR, ... (vesměs se zkušenostmi z minulých projektů)

Projekt CzechELib je spolufinancován Evropskou unií.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

CzechELib – rok první

30. 5. 2017 INFORUM, Praha

Odbornost

System

Služba

Partnerství

Spolupráce

Komunikace

Smysl CzechELib

Projekt CzechELib je spolufinancován Evropskou unií.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

CzechELib – rok první

30. 5. 2017 INFORUM, Praha

Odbornost

- Zajištěna **Odbornou radou** (OR), jejímiž členy jsou zástupci z řad knihovníků a informačních pracovníků VO
- Právní zabezpečení ze strany MŠMT i CzechELib
- Návrhy Odborné rady schvalovány **Řídicím výborem** (ŘV)
- Průběžné schvalování čtvrtletních zpráv **Poradou vedení MŠMT** (PV) a **Řídicím orgánem** (ŘO)

Projekt CzechELib je spolufinancován Evropskou unií.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

CzechELib – rok první

30. 5. 2017 INFORUM, Praha

System

- **OR** posuzuje a doporučuje **metodiky** pro činnost CzechELib
- **Metodiky**
 - Metodika výběru EIZ
 - Metodika přidělování dotace ~ 70 %, na hodnoticí nástroje (citační DB, nadstavby) ostatní ~ 50 % všechny účastnické instituce se statusem VO budou mít stejný podíl dotace
 - Metodika vyjednávání s vydavateli – sada požadavků do licenčních ujednání
- **ŘV** schvaluje

Projekt CzechELib je spolufinancován Evropskou unií.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

NTK
50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E
Národní technická knihovna
National Library of Technology

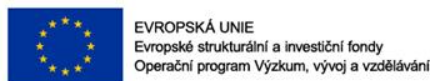
CzechELib – rok první

30. 5. 2017 INFORUM, Praha

Služba: obecně

- Zjišťování **požadavků** účastníků na zdroje
- Získávání předběžné **cenové nabídky** od vydavatelů
- Vyhodnocování zájmu o zdroje po **nacení EIZ**
- Sjednávání **optimálních smluvních podmínek** ve veřejných zakázkách
- **Nákupování** a fakturace
- **Vyřizování změn** (IP adresy, vznik, zánik atd. titulů) a reklamací
- Sběr a **vyhodnocování statistik** využívání zdrojů
- Poskytování **bibliometrických služeb** na základě zájmu
- Dlouhodobá **archivace** nakoupených **EIZ**
- **Informačně-referenční servis**
- Vzdělávání, semináře, konference
- Smluvní „překlopení“ na **Gold OA**

Projekt CzechELib je spolufinancován Evropskou unií.

CzechELib – rok první

30. 5. 2017 INFORUM, Praha

Služba: systém pro správu EIZ ERMS

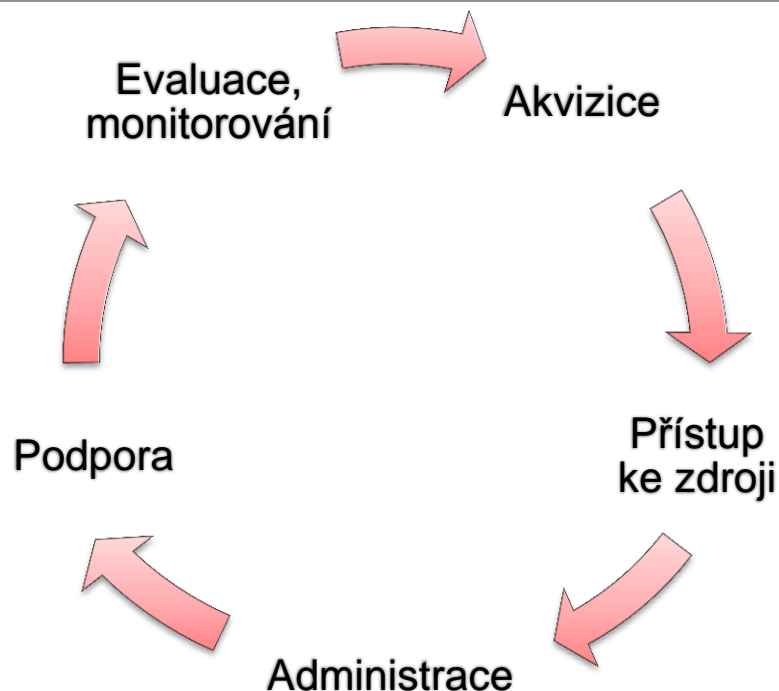
Nástroj pro popis a řízení životního cyklu EIZ pro jednotlivé organizace a pro konsorcia

Synchronizace se znalostními bázemi pro účely další integrace a zpřístupnění EIZ.

Skládá se z následujících částí:

- Evidence EIZ
- Správa organizací
- Správa konsorcií
- Správa rozpočtů
- Správa licencí

Sledování celého životního cyklu

Projekt CzechELib je spolufinancován Evropskou unií.

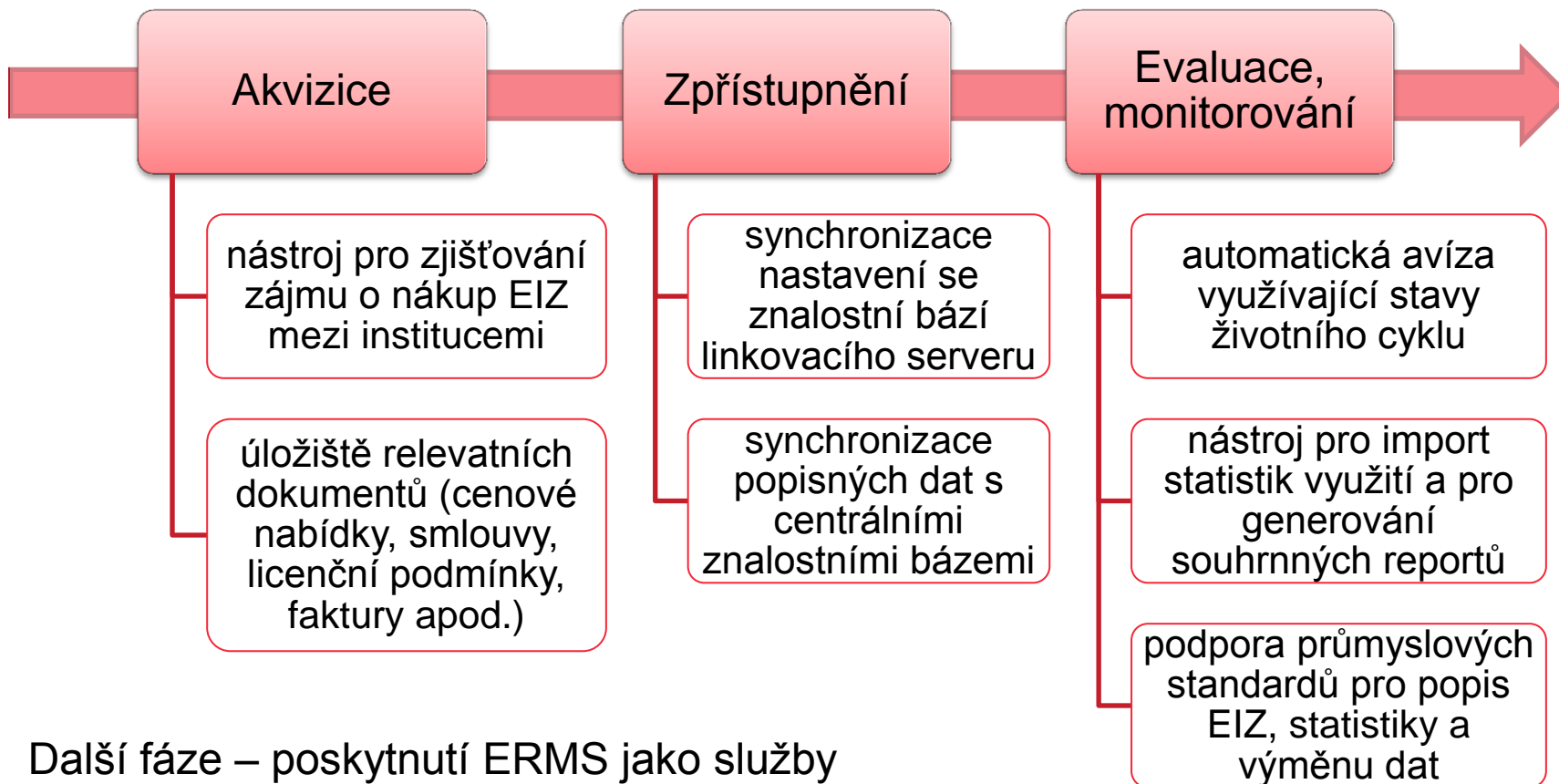
EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

CzechELib – rok první

30. 5. 2017 INFORUM, Praha

Služba: hlavní funkce ERMS

Další fáze – poskytnutí ERMS jako služby koncovým institucím (hostovaný systém)

Projekt CzechELib je spolufinancován Evropskou unií.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

NTK
50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E
Národní technická knihovna
National Library of Technology

CZECH
LIB

CzechELib – rok první

30. 5. 2017 INFORUM, Praha

Partnerství

- **Vydavatelé/dodavatelé EIZ jsou partneři:**
 - nehledě na užitek sdělování poznatků jsou [zatím] nepostradatelnou součástí hodnocení kvality výzkumu, dávají publikacím „pečeť kvality“ (viz SCOAP³, prestižní OA časopisy × tzv. predátoři)
- **Nové paradigma vědeckého publikování:**
 - EU Competitiveness Council – květen 2016
 - iniciativa OA2020

Projekt CzechELib je spolufinancován Evropskou unií.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

CzechELib – rok první

30. 5. 2017 INFORUM, Praha

Spolupráce

- **Národní** – pověření zástupci knihoven i statutární zástupci UI, státní správa, RVVI, ... – jsme na jedné lodi
- Podíl na národních politikách (např. OA apod.)
- **Mezinárodní** – zahraniční konsorcia, Iniciativa OA 2020, SCOAP³... to nejlepší z národního i zahraničního know-how

Projekt CzechELib je spolufinancován Evropskou unií.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

NTK
50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E
Národní technická knihovna
National Library of Technology

CzechELib – rok první

30. 5. 2017 INFORUM, Praha

Komunikace

- **Žádná otázka není zbytečná!**
- **Web**
 - Obecné informace o projektu
 - Informace pro UI
 - Oddělené pohledy na EIZ pro UI: ERMS, statistiky, ...
 - Platforma pro budoucí funkce, zejm. z oblasti zpřístupnění EIZ (tzv. My CzechELib)
- **FAQs** - soubor nejčastěji kladených otázek
- **Newsletter** - čtvrtletně
- **Osobní setkání** všech zainteresovaných: zkušenosti, přání, dotazy, ...

Projekt CzechELib je spolufinancován Evropskou unií.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

CzechELib – rok první

30. 5. 2017 INFORUM, Praha

CzechELib: květen – prosinec 2017

CzechELib: 2017

Projekt CzechELib je spolufinancován Evropskou unií.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E
Národní technická knihovna
National Library of Technology

CzechELib – rok první

30. 5. 2017 INFORUM, Praha

CzechELib: květen - prosinec 2017

Datum	Fáze	CzechELib od účastnických institucí (UI) požaduje	Účastnická instituce (UI) poskytuje CzechELib	Účastnická instituce získá od CzechELib
Leden	Sběr požadavků na EIZ	Pověření osob za jednotlivé instituce	Zájem o účast v projektu CzechELib; Ověřená kontaktní osoba	Status „instituce se zájmem“: dostává všechny informační maily; má možnost předběžně hlasovat v akvizičním nástroji
Duben	Konsolidace požadavků I			Přehled požadavků všech UI
Květen – červen	Získání předběžných cenových nabídek	Plná moc pro předběžné jednání o cenách a podmínkách; Ověřené údaje o instituci	Právo dotazovat se na předběžné ceny a principy licenčních smluv; závazek nejednat „za zády CzechELib“	Předběžné ceny EIZ pro informované rozhodnutí o závazné účasti v projektu
Červen - prosinec	Konsolidace požadavků II (závazný zájem)		Závazný zájem UI na základě cen EIZ	Člen konsorcia/konsorcií pro dané EIZ
	Smlouva CzechELib – UI	Plná moc k veřejným zakázkám jménem UI; schválená Rámcová smlouva CzechELib-instituce	Právo soutěžit veřejnou zakázku jménem UI. Právo uzavřít licenční smlouvu za instituci	Vysoutěžení EIZ; Uzavření smluv CzechELib s vydavateli

Projekt CzechELib je spolufinancován Evropskou unií.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

CzechELib – rok první

30. 5. 2017 INFORUM, Praha

Otevřený prostor pro...

CzechELib: příležitosti

Projekt CzechELib je spolufinancován Evropskou unií.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E
Národní technická knihovna
National Library of Technology

CzechELib – rok první

30. 5. 2017 INFORUM, Praha

Otevřený prostor pro...

- Bibliometrie, analýzy na míru
- Hub pro národní i mezinárodní spolupráci v oblasti EIZ, nové strategie
- Pořádání konferencí, seminářů, školení...
- Spolupráce na národní politice OA, Metodice hodnocení vědy?...
- ORCID?
- DOI?

Projekt CzechELib je spolufinancován Evropskou unií.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

CzechELib – rok první

30. 5. 2017 INFORUM, Praha

Závěr

- Extrémní **časový tlak** jak pro řešitele projektu, tak pro správce EIZ i pro vydavatele
- Nutná vzájemná **spolupráce** – vytváříme si pro sebe optimální pravidla, **tolerance** a **komunikace** – nebát se zeptat...
- Co nám CzechELib může nabídnout:
 - silnější vyjednávací pozici pro jednotlivá konsorcia koncipovaná v rámci centra
 - větší vyjednávací sílu i vnitrostátně - poté, co byl projekt podán a kladně hodnocen, má politickou podporu MŠMT, RVVI, RVŠ, ČKR i prezidia AV ČR
 - vytvoření trvalé infrastruktury, nastavení pravidel hry – význam nejen pro UI, ale i pro vydavatele
 - snížení administrativy pro účastníky (správce EIZ, ekonomicko-správní sektor UI)
 - nástroj pro popis a řízení životního cyklu EIZ pro jednotlivé organizace a pro konsorcia
 - nástroj pro sběr a vyhodnocování statistik
 - vzdělávání, školení, konference...
 - mezinárodní spolupráci – to nejlepší z národního i zahraničního know-how
 - publicitu

Projekt CzechELib je spolufinancován Evropskou unií.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

CzechELib – rok první

30. 5. 2017 INFORUM, Praha

Otázky?

Děkuji za pozornost

Projekt CzechELib je spolufinancován Evropskou unií.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E
Národní technická knihovna
National Library of Technology

CzechELib – rok první

30. 5. 2017 INFORUM, Praha